

СОВЕТУВАЊЕ

На 8. VI. 1984 год. во организација на: Републичкиот комитет за земјоделство, шумарство и водостопанство, Стопанската комора на Македонија, Народна техника на Македонија и Сојузот на инженери и техничари по шумарство и индустрија за преработка на дрво на СР Македонија се одржа советување на тема: **„Состојбите и долгорочниот развој на шумарството во СР Македонија“.**

Врз база на поднесените реферати, дискусијата и предлозите донесени се следниве

ЗАКЛУЧОЦИ

1. Материјалот за состојбата и долгорочниот развој на шумарството во СР Македонија реално ги изнесува согледувањата за сегашната положба на шумарството во Републиката и мерките за идниот негов развој и претставува продолжување на зацртаната долгорочна политика за јакнење на шумскиот фонд и за мелиорација на слабопродуктивните ниски деградирани шуми, шикари и голини.

2. Од изнесените материјали, дискусијата и предлозите, сегашната положба на шумарството во СР Македонија може да се прикаже преку следниве констатации:

2.1 Во изминатиот период настанати се значајни структурни промени на шумите во поглед на одгледувањето, зачувувањето и видовиот состав, а зголемена е дрвната маса по единица површина. Иако постигнатите резултати се мошне значајни, сè уште се далеку за да ја достигнат состојбата која ќе значи оптимално користење на потенцијалните можности што ги нудат станишните услови. Продуктивноста по единица површина во просек изнесува околу $82 \text{ m}^3/\text{ха}$, што е многу ниска во однос на југословенскиот просек, (тој изнесува 600%).

2.2 Во последните 10 години со шумите во општествена сопственост се стопанисува исклучиво врз база на шумско-стопански основи, што претставува значаен квалитет во планското

и современо стопанисување со шумите. Заклучно со 1983 година донесени се основи за над 93% од вкупната површина од општествените шуми, што е мошне задоволително. При нивното донесување се води грижа за вградување на поставките на утврдната политика за стопанисување со шумите во Републиката.

2.3 Сечите во шума во последните години покажуваат тенденција на зголемување (стапка на пораст 2,5%). Меѓутоа, можниот обем за сеча, утврден со шумско-стопанските основи недоволно се остварува (околу 67%), а структурата на произведените шумски сортименти е неповолна, како резултат на лошиот квалитет и структурата на шумскиот фонд.

2.4 Користењето на второстепените шумски производи во рамките на организациите на здружен труд што стопанисуваат со шумите е на мошне ниско ниво, иако можностите се знатно големи и постои интерес на домашниот и странскиот пазар.

2.5 Обновата на шумите во периодот од 1971 година бележи значајна стапка на пораст (8,3%), при што позастапена е обновата со садење садници, како поинтензивен начин на обнова. Во целина, обновата на шумите е во корелација со извршениот обем на сечи.

2.6 Мерките на одгледување на шумите во целина бележат извесно опаѓање, во тоа особено изостануваат проредите во шума, кои во системот одгледни мерки се од особено значење.

2.7 Извршените работи на мелиорација на слабопродуктивните ниски деградирани шуми и шикари се незнатни, имајќи ги предвид големите потреби од извршување на овој вид мерки. Ова, главно, се должи на слабата акумулативност на шумското стопанство за подинамично решавање на прашањето на мелиорациите на шумите.

2.8 Пошумувањето на голините се остварува успешно со мошне забрзана динамика. Во периодот 1971—1981 година пошумено е околу 73.000 ха. Ваквото остварување е резултат на утврдената политика во финансирањето на работите на пошумувањето.

2.9 Подигањето на плантажи и интензивни култури од брзорастечки видови дрвја е недоволно и нема континуитет поради нерешени проблеми за средства и површини. Дрвната индустрија посебно нема покажано доволен интерес за решавање на недостигот на сировини преку подигање на овој вид насади.

2.10 За нормално стопанисување со шумите не се создадени потребните основни услови, особено во отворањето на шумите со соодветна патна мрежа, механизираноста на работите во шума, условите за работа и живеење во шума, организираноста и слично.

2.11 Инвестиционите вложувања во основни средства во шумарството се мошне скромни и не може да ги следат потребите за подинамичен развој на шумското стопанство.

3. Тргнувајќи од изнесените состојби во досегашниот развој на шумарството, согледувањата упатуваат на потребата од понатамошен подинамичен развој на шумарството и како сто-

панство и како поширока општествена потреба, со оглед на општокорисните функции на шумите, кои со општиот развој добиваат сè поголема димензија. Основните согледувања и мерки за натамошниот подинамичен развој на шумарството во периодот до 2000-та година треба да се огледуваат во следново:

3.1 Подобрување на постојниот шумски фонд со тенденција за оптимално користење на потенцијалните на шумското земјиште и тоа: во високите шуми воведување начини на стопанисување соодветни на видот на насадите, редовно обновување на сечиштата и пожариштата со повредни видови дрвја, редовно вршење мерки на одгледување заради квантитативно и квалитативно зголемување на приносите; во ниските деградирани шуми и шикарите — преведување во повисока форма на стопанисување преку вршење селективни прореди, реконструкција со внесување повредни видови дрвја (иглолисни и благородни лисјари); вршење ресурекциони сечи и други мерки на нега во зависност од застапеноста на видовите, нивниот квалитет и биолошката способност за обновување, квалитетот на растиштата и слично.

3.2 Проширувањето на шумскиот фонд да се одвива во две фази и тоа: пошумувањето на голините да продолжи и понатаму со динамиката од овој среднорочен период и подигање плантажи и интензивни насади.

3.3 Рационално и трајно користење на шумите — поцелосно користење на можниот обем на сеча на дрвна маса предвиден со шумско-стопанските основи, при што интензитетот на користењето на општествените шуми да се зголеми од 1,16% од вкупната дрвна маса во 1982 година на 1,88% во 2000 година. Да се зголеми користењето на индустриското техничко дрво за сметка на огревното; да се воведо поорганизирано производство на второстепени шумски производи и обемот на нивното користење да се сообрази со можностите и биолошките својства на користените видови.

3.4 Создавање услови за нормално стопанисување на шумите преку забрзана динамика на градба на шумски патишта и подобрување на нивниот квалитет; поголема и соодветна примена на механизација во сите фази на шумското производство; обезбедување на постојана и оквалификувана работна сила во сите фази на шумското производство; создавање подобри животни и работни услови, услови за стручно усовршување, како и подобрување на личните доходи базирани врз резултатите на трудот.

3.5 Организационо и кадровско усовршување заради успешно совладување на обемот и динамиката на работите во идниот развој на шумарството, притоа стручните кадри поодговорно и непосредно да се ангажираат во процесите на производството и работењето, со што ќе станат носители на современите техничко-технолошки процеси.

3.6 Инвестиционите вложувања — за идниот развој на шумарството да се утврди соодветна инвестициона политика, која ќе овозможи, со оглед на состојбата на шумскиот фонд, поинтензивен развој на шумарството во целина.

3.7 Семенарство и расадничко производство — со оглед на зголемените активности во биолошката репродукција во шумарството да се настојува да се обезбеди осовременување на семенарството и расадничкото производство, со цел да се обезбедат квалитетни насади со генетски подобрени особини на користените видови дрвја.

3.8 За целосно и квалитетно извршување на предвидувањата за подинамичен развој на шумарството, да се обезбеди посоодветна примена на научните достигнувања и соработка меѓу науката и шумското стопанство.